

Septembir móti hesi landsfyrirtöku, ein fyrirtöka, sum ongan móttóðumann átti at haft her á landi. Men málagn fólka-flokksins gevur ti einki eftir. »Dagblaðið« byrjaði við at reisa bygðahat í málinum. Tað og tess órindasveinar gingu og tuttadu og lugu: »Tvöroyri er farið avstað við skipinum. Tað er merkt til »Trangisvaag« o. s. fr. stakk tað inn í krókarnar í Havn og royndi at kynda ilt í og fáa lokalpatriotismuna at reisa seg í móti skipinum.

Skipið varð við tað sama merkt til Havnar. Tað er sannleikin.

Men skuldi tað veruliga verið ein landsskádagerð at merkt skipið til Trongisvágs, Skálafjørð, Kollafjørð, Vestmanna, Klakksvík, Fuglafjørð ella Vágs, ið eru góðar havnir og góð miðstöðupláss?

Hvat siga Tvöroyramenn, Vágbingar, Kollfirðingar, Vestmenningar, Klakksvíkingar, Fuglfirðingar ella menn innan av Skálafirði?

Keypið av »Oyrnafalli« er lögtingsins fyrsta stig, fyrsta stórtak á farmasiglingarleiðini aftrat teimum skonnartum, sum tað við vinnulánsgrunnins uppskyotislánum hevur hjálpt til at fáa.

Eg ivist ikki i, at flestir Föroyingar við undantak av Th. Petersen og teimum, sum skriva »14. september« og »Dagblaðið«, fylgja við tókka og bestu ynskjunum teirri stórroynd, sum tingið nú hevur sett spónin í greytin at gera á farmasiglingaleiðini.

Tá ið eg kom at geva skipinum navn ið Oyrnafall, var mær í huga:

Byrja frá øðrum endanum á oyggjaflokki okkara, t. d. sunnanfrá og lat Suðuroyna geva skipinum eitt av sínum fjallanövnunum (felagsending: fjall) og lat tað so verða eina landsupp-gávu at nóra farmaflotan í hvörjum, so flestu av oyggjum okkara kunnu fáa høvi til at geva navn til eitt farmaskipið.

Vit skulu leika á fleiri streingjum enn bara fiskivinnuni, ið kann vera áhálsin, og eigur ti farmasiglingin nú eisini at verða ein hövuðstátturin í vinnu okkara.

Í Havn, tann 12. okt. 1947.

P. M. DAM.

SMØR

Tit fáa altíð gott friskt smør frá okkum.

SMÆRAN

Stjórnarvalið.

Miðvikudagin 12. november var lógin um Föroya Heima-stýri til viðgerðar á tingi. Mótsett ti, ið fyrr er hent, tá ið hetta mál hevur verið til viðgerðar, var orðaskiftið ikki langt.

Fólkaflókkurin, ið er i »upposisjon«, var ógvuliga veikur í kongunum, kom mest við persónligum briksli og ljótum orðum. Th. Petersen rópti nakrar ferðir svikjarar eftir teimum, sum eru gingnir saman fyri at greiða stjórnarspurningin. Tað var sjónligt, at hann fólði á sær, at tað dag frá degi fækkaðist í liði hansara, og at Föroyingar flestir eru við at ásanna, at uppskotið, ið meiralutin á tingi er vorðin samdur um, gongur Föroyingum heilt á móti, gevur okkum veruligt sjálvstýri og harvið möguleikan fyri at stimbra okkum nationalt, mentunarliga, figgjarliga og socialt.

Við hesi skipan fáa vit tað föroyska flaggið góðkent sum Föroyingana flagg og sum einasta flagg, ið nýtast kann á okkara skipum (flaggið verður annars eitt sermál, so vit ráða fyri ti og lóggeva um tað, sum vit sjálvir vilja) 2. Föroyska máli skal vera hövuðsmáli í øllum viðurskiftum. 3) Skulu sjálvir skipa fyri okkara handli, fyri inn og útflutningi. Kunnu sjálvir skipa fyri okkara handli, fyri inn- og útflutningi. 4) Kunnu sjálvir samráðast við onnur lond um kvotaspurningar, fiskasölu og annan útflutning eins og handelsavtalur o. a. (5) Kunnu seta föroyskar umboðsmenn í øðrum londum, har vit halda tað hava týðning fyri okkara handils- ella samvinnumál. 6) Fáa rætt til at yvirtaka teir flestu tættir í samfelagslivi okkara, um vit gjalda tað, ið tað kostar, at fáa full lóggávuvald í øllum teim økjum, vit yvirtaka.

Við hesum sáttmála er trætun millum Föroyingar og Danir loyst, og eiga ti nú allir rættir Föroyingar at ganga saman um at útinna teir möguleikar, ið flnast her á landi.

Alt tað meyl, ið hevur verið um, at við hesum sáttmála skuldu Föroyingar bindast inn undir danska grundlóg til allar tíðir, er sjálvandi bert mönsn.

Sáttmálin byggir á álit frá báðum pörtum og eru Föroyingar ikki meira bundnir til Danmark við hesum sáttmála, enn teir blivu tá til dömis Thorstein Petersen bannaði uppá, at hann sum föroyskur umboðsmaður vildi halda donsku grundlógina. Avgerðarrætturin er sjálvandi hjá Föroyingum, og um ein verunligur

meiraluti í framtíðini skuldi líkið ta stóðu at vilja fara út úr donskum rikisfelagsskapi, so stendur tað teimum fritt fyri til ta tíð.

Vil »Dimmalætting« við vilja og vitandi bera skeiv boð út um landið?

Suðuroyar • fiskimannafelag vendi sær til Föroya lögting við ymsum málum m. a. viðvikandi lønum umborð á »Smirli« og »Ternuni«, sum eru ovláar.

Svarið fingur vit íggjgnum »Dimmalætting«, sum greiddi frá, at lønirnar ikki vorðu broyttar, og so legði blaðið aftrat, hvussu høgur lønirnar eru, og at tað ti er óneyðugt at broyta tær.

Eg sjá skjótt, at »Dimmal.« var á skeivari leið og skrivaði ti eina rættleiðing, sum eg bað »Dimmal.« gera so væl at prenta. Eg vilði nevniliga geva blaðnum høvi til sjálv at rætta skeivleikan. Men nú er long tíð gingin, síðan rættleiðingin varð innsend; men hin gamla »Diml.« letist ikki um vón. Hvi? Ein fær seg illa til at trúgva, at ósannindi skulu nýtast sum vápn í lóntrýsting kapitalistanna — her altso kapitalista umboðsmanna á tingi.

Eg vil enda við at lata Smirlamenn og aðrar vita, at fiskimannafelagini nú í vetur skulu taka til umhugsunar lönviðurskifti allra siglingarmanna.

Teir, sum sigla annaðhvørt tað er postferða- ella farma-sigling, biðjast ti skjótast gjørligt venda sær annaðhvørt til Föroya Fiskimannafelag ella til undirritaða.

J. H. Danbjørg.

FESKFISKASÖLAN

Síðani næstseinasta mikudag hava hesi skip landað á bretska marknaðinum:

	cwt.	£
Vestursöki	433	1374
Örvur	340	1157
Ráðni	1931	4096
Skorðaklettur	1598	2850
Sildberin	2110	4812
Beinivörð	1229	2812
Alvi	380	1301
Havsöki	283	942
Stella Argus	1594	3746
Ösi	368	1239
Grönholmur	282	949
Tofta Regin	1273	2923
Vitin	1580	3316
Hövdaberg	2265	4436
Tórfinnur	1132	2389
Rankin	2074	4965
Lambanes	267	859
Högfossur	1814	3983
Norðsteinur	78	233
Harris	642	2034
Erna Durhuus	232	596
fl. f. Álv	114	363
Hoyvík	357	1221
Nellie	187	651
Elsa	462	1169
Skipafossur	271	921
	kit	
Vesturvarði	1576	4193
Dráttur	1884	5149

Sosialdemokratar teir ráðandi í Danmark.

So var tað so, Sosialdemokratar sum er størsti flokkur í Danmark, fóru at seta stjórnarmenn. Tað verður tó ein minnilutastjórn, og skulu teir hava nakad framt, mugu teir fáa stuðul frá øðrum flokkum: Ráðharrar eru hesir:

Hans Hedtoft, rikisráðharri. Gustav Rasmussen, uttanrikisr. H. C. Hansen, figgjarlár. Vilh. Buhl, »min. uttan portef.« G. Jensen, rættarmál. Johan Ström, ráðh. f. sos. mál. Jens Otto Krog, handilsmál. Kristian Bording, búnaðarm.r. Alsing Andersen, innanrikism.r. Johs. Kærhøe, húsa og heilsum.r. Hartv. Frisch, undirvisingarm.r. Carl Petersen, ráðh. f. alm. arb. Fr. Nielsen, kirkjumálaráðh. Marinus Sørensen, arbeidsm.r. Kr. Kristiansen, fiskimál. Fanny Jensen, »min. u. portef.«

Allir ráðharrarnir eru úr sosialdemokratiska flokkinum uttan Gustav Rasmussen, sum var uttanrikisráðharri hjá seinastu vinstrustjórnini. Hann hevur sum kunnugt havt so týðningarmikil mál nú at tingast um sum Grönlandsamálið við Ameríku og Suðurslesvig við Onglendingar.

14. Septembers blaðstjóri í breyði Dánjals Niclasens.

Daniel Niclasen var ógvuliga sterkt interesseraður í steyrakkeipi. Hann keypti eisini — og seldi fullt so dýrt sum Lamhauge.

Hetta hevur blaðstjóri 14. Septembers fulltrúi Dánjals Niclasens vítað.

Hvi hevur hann bara lopið á M. Lamhauge? (Ikki ti, eg verji ikki M. Lamhauge).

Mær tykir, at tað er so nær at halda, at grundin til tess er, at sum handilsstænari Dánjals Niclasens hevur hann viljað tænt harra sínum við at høgga eftir konkurrentinum.

Henda mín ætlan verður eisini undirbygd av ti, at Sosialurin hevur beinleiðis spurt hann um steyrasölu Dánjals, og hann hevur ikki svarað.

Hvi leypir blaðstjóri »14. September« so hart og ógrundað á menninar, ið hava keypt »Oyrnafall«?

Er tað ikki nær at halda, at hann eisini her rekur órindi Niclas'ona og annara peningamanna, ið hyggja við rongum eygum at, at landið leggur uppi farmasiglingarmálið.

Við blaðstjóra »14. Septembir« ræður vist meiri enn nakra aðrastaðni:

»Dens Brød man æder, den Vise man kvæder«.

Farmasiglingarvinur.

E. s.: Tey siga mær, at ein hövuðsfiansierurin av »14. Septembir« er Jákup á Dul heilsölumaður, hann við ti viðgita pristeleggramminum.

T. s.

Teknið tygum sum haldara av »Sosialinum« á posthúsinum.